

Slimību profilakses un kontroles centrs

Dunties iela 22, Rīga, LV-1005, tālr. 67501590, fakss 67501591, e-pasts pasts@spkc.gov.lv

EPIDEMIOLOĢIJAS BIĻETENS

Nr. 1 (1973)

2026. gada 7. decembrī

Gripa un citas akūtas elpceļu infekcijas 2025. – 2026. gada sezonā

Saturs

KOPSAVILKUMS PAR 2026. GADA 1. NEDĒĻU.....	1
GRIPA UN CITAS ELPCEĻU INFEKCIJAS AMBULATORAJĀS IESTĀDĒS	3
STACIONĒTIE SARI GADĪJUMOS	6
VISPĀRĒJĀS UN PIRMSSKOLAS IZGLĪTĪBAS IESTĀŽU APMEKLĒTĪBA.....	9
GRIPAS IZRAISĪTIE NĀVES GADĪJUMI.....	10
MIKROBIOLOĢIJAS DATI	10
COVID-19 INFEKCIJAS DATI	12
PVO EIROPAS REĢIONA ELPCEĻU VĪRUSU UZRAUDZĪBA	14
PAR GRIPAS UN CITU ELPCEĻU INFEKCIJU MONITORINGU.....	19

KOPSAVILKUMS PAR 2026. GADA 1. NEDĒĻU

Nemot vērā saīsināto darba nedēļu svētku brīvdienu dēļ, dati var būt nepilnīgi un tie jāinterpretē ar piesardzību. Pilnvērtīgi monitoringa dati gaidāmi sākot ar 2026. gada 2. nedēļu.

2026. gada 1. nedēļā (29.12. – 04.01.) gripas monitoringā iesaistītajās ambulatorajās iestādēs pacientu īpatsvars ar elpceļu infekcijām veido 27% no kopējā pacientu skaita, kas vēršusies pie ģimenes ārsta. Monitoringa dati liecina, ka aizvadītajā nedēļā saslimstība ar gripu un citām augšējo elpceļu infekcijām (AEI) ir samazinājusies, taču saglabājas augstā līmenī.

Gripa klīniski noteikta 216 pacientiem jeb vidēji 316,4 gadījumiem uz 100 000 iedzīvotājiem, kas ir par 26,9% mazāk nekā iepriekšējā nedēļā (432,8 uz 100 000 iedz.) un 2,5 reizes mazāk, nekā nedēļā pirms svētkiem (51. nedēļā – 795,0 uz 100 000 iedz.).

Ar citu AEI simptomiem nedēļas laikā kopā bija vēršies 431 pacients jeb vidēji 631,3 gadījumi uz 100 000 iedzīvotājiem, kas ir par 15,4% mazāk nekā iepriekšējā nedēļā (746,2 uz 100 000 iedz.) un 2,7 reizes mazāk salīdzinājumā ar nedēļu pirms svētkiem (51. nedēļā – 631,3 uz 100 000 iedz.).

Pneimoniju gadījumā ambulatorajās iestādēs nedēļas laikā vēršies 31 pacients jeb vidēji 45,4 gadījumi uz 100 000 iedzīvotājiem, kas ir gandrīz trīs reizes vairāk nekā iepriekšējā nedēļā (15,5 uz 100 000 iedz.), taču zemāk nekā pirmssvētku nedēļā (51. nedēļā – 52,7).

Monitoringā iekļautajās 10 stacionārajās ārstniecības iestādēs 1. nedēļā stacionēto pacientu īpatsvars smagas akūtas respiratoras infekcijas (SARI) gadījumos nedaudz samazinājās, salīdzinot ar iepriekšējo nedēļu – 7,0%. No slimnīcās testētajiem SARI pacientiem 20,4% gadījumos apstiprināta gripa (52. nedēļā 22,4%).

SIA “Rīgas Austrumu klīniskās universitātes slimnīca” Nacionālajā mikrobioloģijas references laboratorijā 1. nedēļā uz gripas vīrusiem izmeklēti 382 klīniskie paraugi, no tiem 59 jeb 15,4% gadījumu apstiprināta gripa (iepriekšējā nedēļā 76 jeb 19,7%), noteikti *A tipa* gripas vīrusi: 24 *A/H3*, divi *A/H1pdm* un 33 netipēti.

Pēc Covid-19 saslimstības pacēluma vasaras beigās un augstākā pozitīvo testu īpatsvara 37. nedēļā (18,9%), saslimstība līmenis ir samazinājies. 2026. gada 1. nedēļā Covid-19 vīrusa pozitīvo paraugu īpatsvars saglabājies aptuveni iepriekšējās nedēļas līmenī 5,4% (52. nedēļā 5,8%).

Eiropas Slimību profilakses un kontroles centrs norāda, ka gripas sezona ES/EEZ valstīs sākusies neparasti agri. Neskatoties uz to, ka dominējošais *A(H3N2)* vīruss būtiski atšķiras no sezonālās vakcīnas celma, tiek uzsvērts vakcinācijas svarīgums, kā arī savlaicīgas pretvīrusu terapijas uzsākšanas un citu profilaktisko pasākumu nozīme.

Galvenie akūtu elpceļu infekciju monitoringa rādītāji pēdējo trīs nedēļu laikā

*Ambulatorās veselības aprūpes iestāžu monitoringa rādītāji**

Epidemioloģiskās situācijas monitoringa rādītājs	2025. gada nedēļas		
	51.	52.	1.
Pacientu ar elpceļu infekciju simptomiem īpatsvars no kopējā ambulatoro apmeklējumu skaita	26%	30%	27%
AEI gadījumu skaits uz 100 000 iedz.	1 693,9	746,2	631,3
Gripas gadījumu skaits uz 100 000 iedz.	795,0	432,8	316,4
Pneimoniju gadījumu skaits uz 100 000 iedz.	52,7	15,5	45,4

*Monitoringā iekļautās ambulatorās ārstniecības iestādes.

Stacionāro ārstniecības iestāžu monitoringa rādītāji

Monitoringa rādītājs	2025. gada nedēļas		
	51.	52.	1.
SARI stacionēto pacientu skaits*	278	268	194
SARI īpatsvars no kopējā uzņemto pacientu skaita*	6,3%	9,1%	7,0%
Covid-19 stacionēto pacientu skaits**	42	46	41
Nāves gadījumu skaits Covid-19 pacientiem**	4	1	3
Nāves gadījumu skaits gripas pacientiem***	3	0	0

*Monitoringā iekļauto 10 stacionāro ārstniecības iestāžu dati

**Stacionāro ārstniecības iestāžu resursu informācijas sistēmas (SAIRIS) dati (21 slimnīca)

***Saņemto paziņojumu skaits (MK noteikumu Nr. 948 2. pielikums)

Laboratoriju monitoringa rādītāji

Monitoringa rādītājs	2025. gada nedēļas		
	51.	52.	1.
Gripas pozitīvo paraugu īpatsvars*	17,1%	19,7%	15,4%
RSV pozitīvo paraugu īpatsvars*	0,4%	0,5%	1,0%
SARS-CoV-2 pozitīvo paraugu īpatsvars**	5,7%	5,8%	5,4%

*SIA RAKUS NMRL dati

**Nacionālā veselības dienesta datu centralizētās sistēmas (DCS) dati

*Izglītības iestāžu monitoringa rādītāji**

Epidemioloģiskās situācijas monitoringa rādītājs	2025. gada nedēļas		
	51.	52.	1.
Vidējais vispārējās izglītības iestāžu apmeklējuma īpatsvars	86,3%	Brīvdiena	Brīvdiena
Vidējais pirmsskolas izglītības iestāžu apmeklējuma īpatsvars	63,9%	Brīvdiena	Brīvdiena

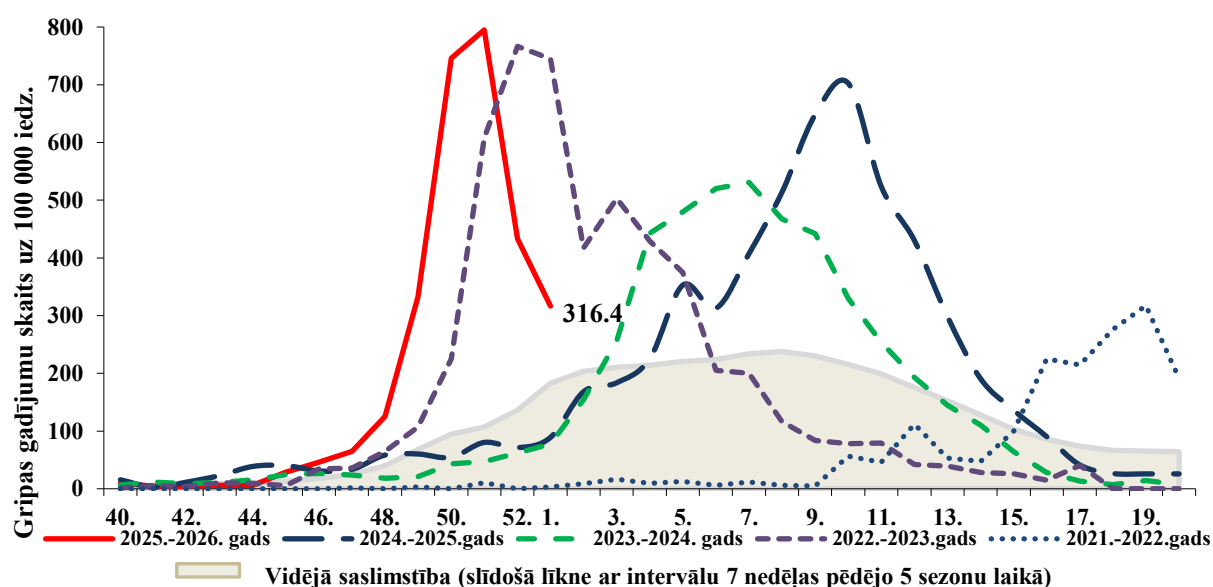
*Monitoringā iesaistīto izglītības iestāžu dati

GRIPA UN CITAS ELPCEĻU INFEKCIJAS AMBULATORAJĀS IESTĀDĒS

2026. gada 1. nedēļā informācija par pacientu skaitu, kas vērsušies ambulatorajās ārstniecības iestādēs akūtu elpceļu infekciju gadījumos, saņemta no 42 ģimenes ārstu praksēm (turpmāk – ĢĀP). Pacientu īpatsvars ambulatorajās iestādēs ar elpceļu infekcijām veido 27% no kopējā iestādē vērsušos pacientu skaita (iepriekšējā nedēļā – 30%).

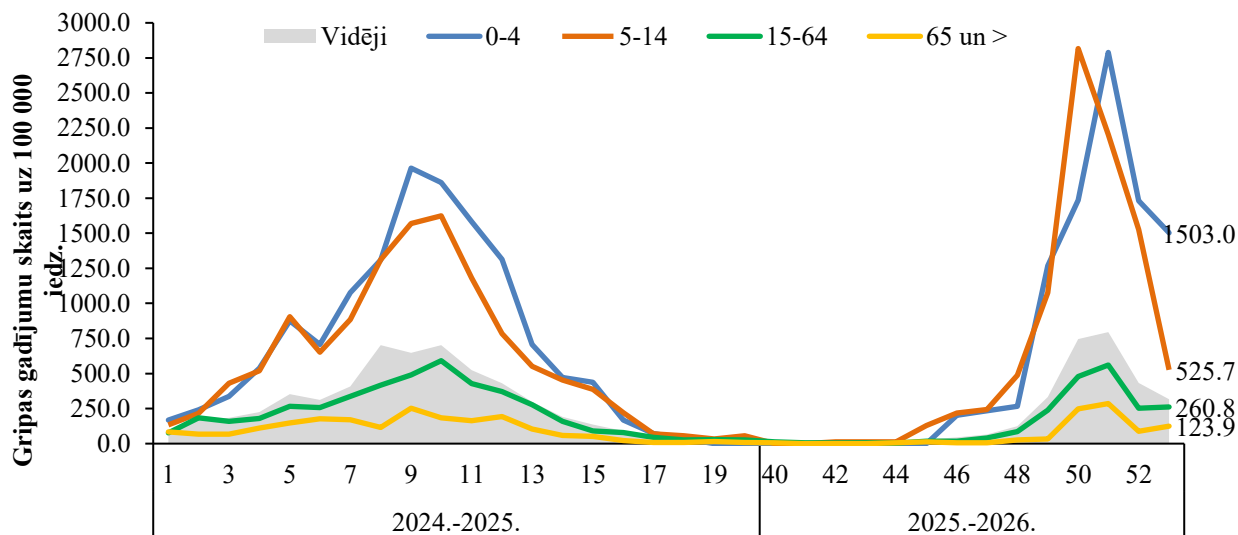
Gripas intensitāte 2025.–2026. gadā un iepriekšējās sezonās

Latvijā šajā sezonā gripas izplatība sākusies agrāk nekā iepriekšējās sezonās. Sākot ar 48. monitoringa nedēļu vidējā gripas izplatības intensitāte strauji pieauga, augstāko rādītāju sasniedzot 51. nedēļā (795,0 uz 100 000 iedz.) un pārsniedzot pēdējo piecu sezonu maksimālo gripas intensitāti. Aizvadīto divu nedēļu laikā saslimstība ar gripu samazinājās 2,5 reizes līdz 316,4 gadījumiem uz 100 000 iedzīvotājiem 2026. gada 1. nedēļā, kas skaidrojams ar svētku brīvdienām.

Gripas intensitāte atsevišķās vecuma grupās

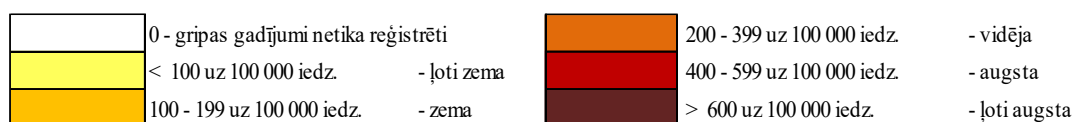
Tāpat kā iepriekšējās sezonās augstāka saslimstība ar gripu reģistrēta bērniem līdz 14 gadiem. Aizvadītajā nedēļā saslimstība ar gripu šajā vecuma grupā samazinājās, bet vecuma grupās 15–64 gadi un 65 un vairāk gadi saslimstība saglabājās iepriekšējā līmenī vai palielinājās.

Gripas intensitāte administratīvajās teritorijās 2024.–2025. un 2025.–2026. gada sezonā

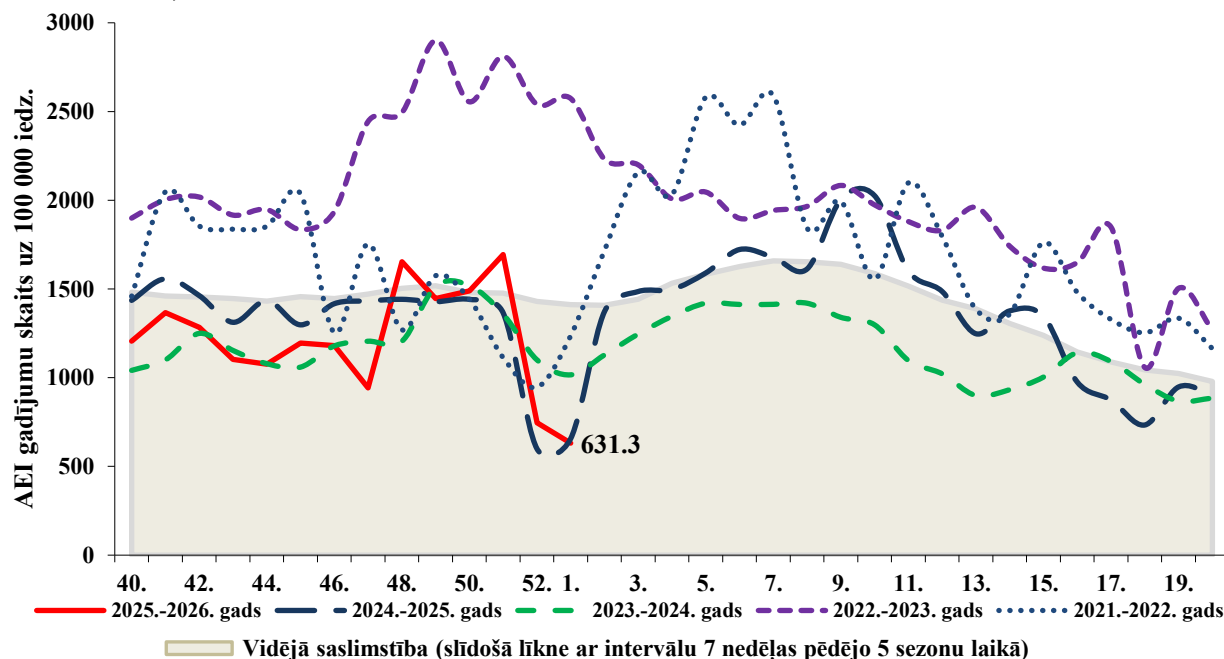
2026. gada 1. nedēļā gripas gadījumi reģistrēti visās 10 monitoringa teritorijās. Visaugstākā gripas intensitāte joprojām reģistrēta Jelgavā (1 433,7 gadījumi uz 100 000 iedz.), kā arī Jēkabpils novadā (519,1 uz 100 000 iedz.).

2024.-2025.																		2025.-2026.							
Teritorija	40.	42.	44.	46.	48.	50.	52.	02.	04.	06.	08.	10.	12.	14.	16.	18.	20.	41.	43.	45.	47.	49.	51.	01.	
Liepāja																									
Ventspils																									
Daugavpils																									
Rēzekne																									
Valmieras nov.																									
Gulbenes nov.																									
Jelgava																									
Jēkabpils nov.																									
Jūrmala																									
Rīga																									
Vidēji Latvija																									

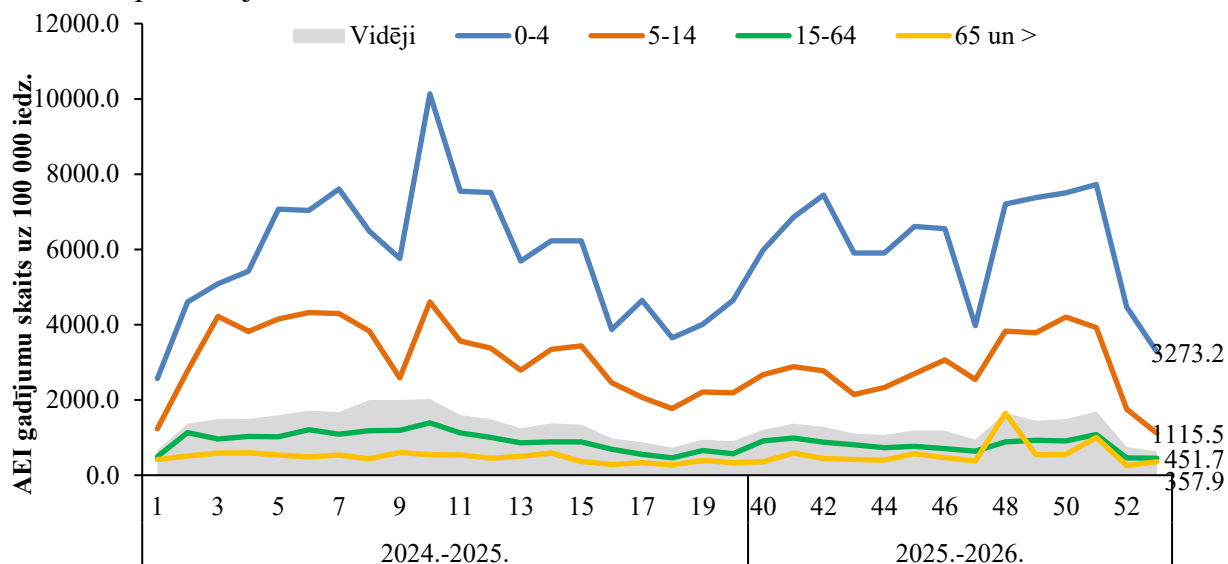
Akūtas elpceļu infekcijas 2025.–2026. gadā un iepriekšējās sezonās

Vēršanās ambulatorajās ārstniecības iestādēs citu AEI gadījumos pēdējo divu nedēļu laikā samazinājās, līdz 631,3 gadījumiem uz 100 000 iedzīvotājiem 2026. gada 1. nedēļā. Saslimstība ar AEI samazinājās 2,7 reizes salīdzinājumā ar nedēļu pirms svētkiem (51. nedēļā – 1 693,9 uz 100 000 iedz.).

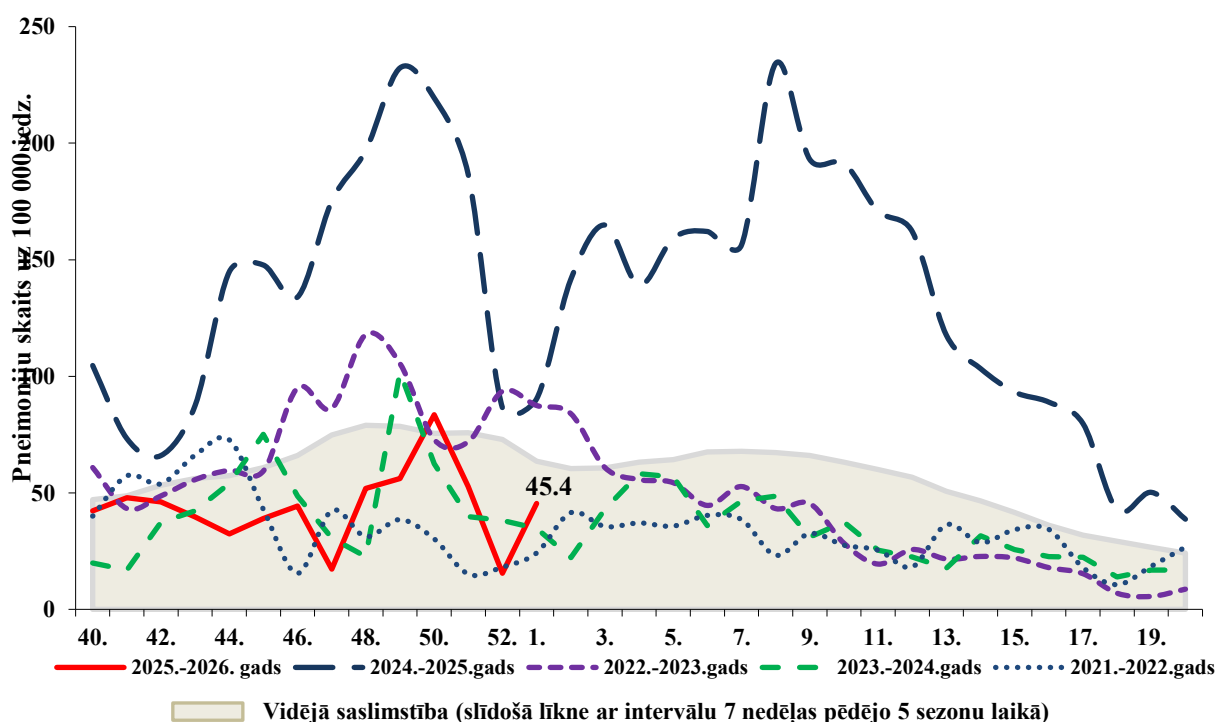
Akūtu elpceļu infekciju intensitāte atsevišķās vecuma grupās

Augstāka saslimstība ar AEI tāpat kā iepriekšējās nedēļās reģistrēta bērniem vecumā līdz 14 gadiem, īpaši maziem bērniem vecuma grupā 0–4 gadi. Salīdzinot ar iepriekšējo nedēļu saslimstība ar AEI samazinājās bērniem vecumā līdz 14 gadiem, savukārt vecuma grupā 15–64 gadi saslimstība saglabājās iepriekšējās nedēļas līmenī, bet vecuma grupā 65 un vairāk gadi – saslimstība palielinājās.

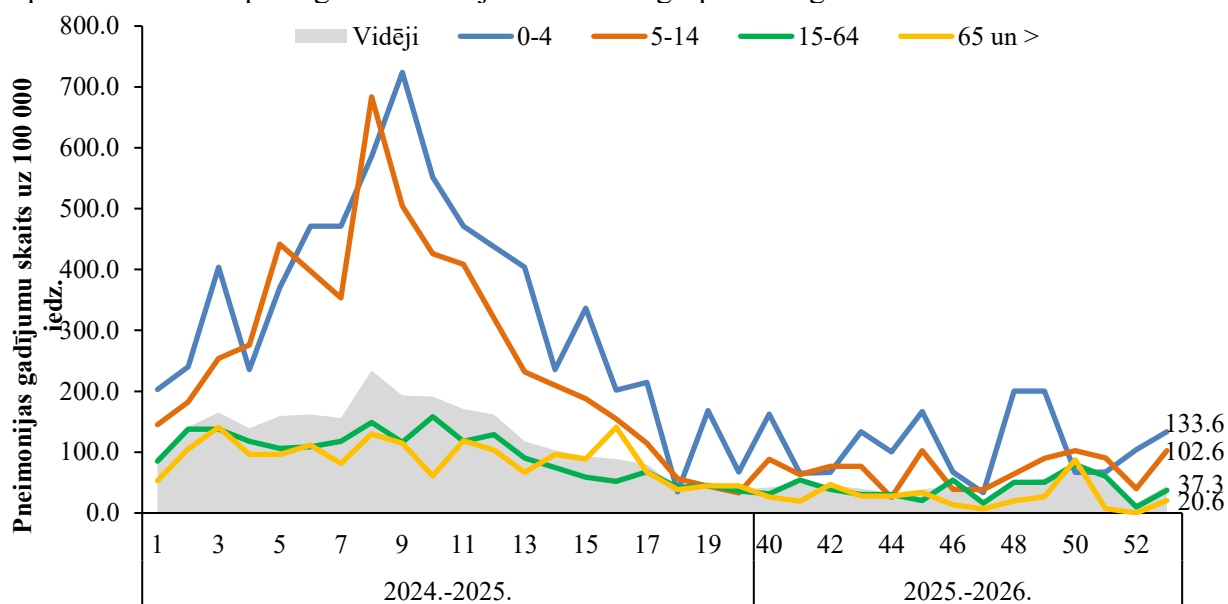
Pneimonijas 2025.–2026. gadā un iepriekšējās sezonās

2026. gada 1. nedēļā vēršanās ambulatorajās iestādēs pneimoniju gadījumos palielinājās gandrīz trīs reizes (45,4 uz 100 000 iedz.), salīdzinājumā ar iepriekšējo nedēļu (52. nedēļā – 15,5 uz 100 000 iedz.), taču joprojām saglabājās zemāka, nekā pirmssvētku nedēļā (51. nedēļā – 52,7 uz 100 000 iedz.).

Pneimoniju intensitāte atsevišķās vecuma grupās

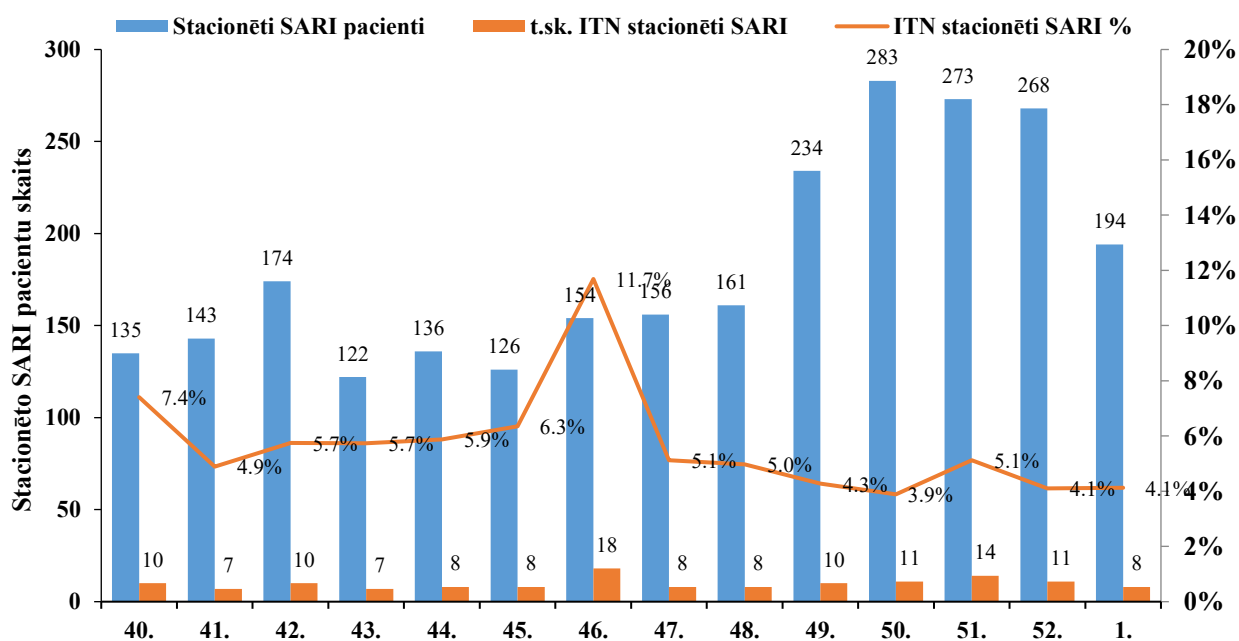
Augstākā saslimstība ar pneimonijām tāpat kā iepriekšējās sezonās tiek reģistrēta bērniem vecumā līdz 14 gadiem. 2026. gada 1. nedēļā saslimstība ar pneimonijām palielinājās visās vecuma grupās. Vislielākais pieaugums novērojams vecuma grupā 5–14 gadi.

STACIONĒTIE PACIENTI SMAGU AKŪTU RESPIRATORO INFEKCIJU (SARI) GADĪJUMOS

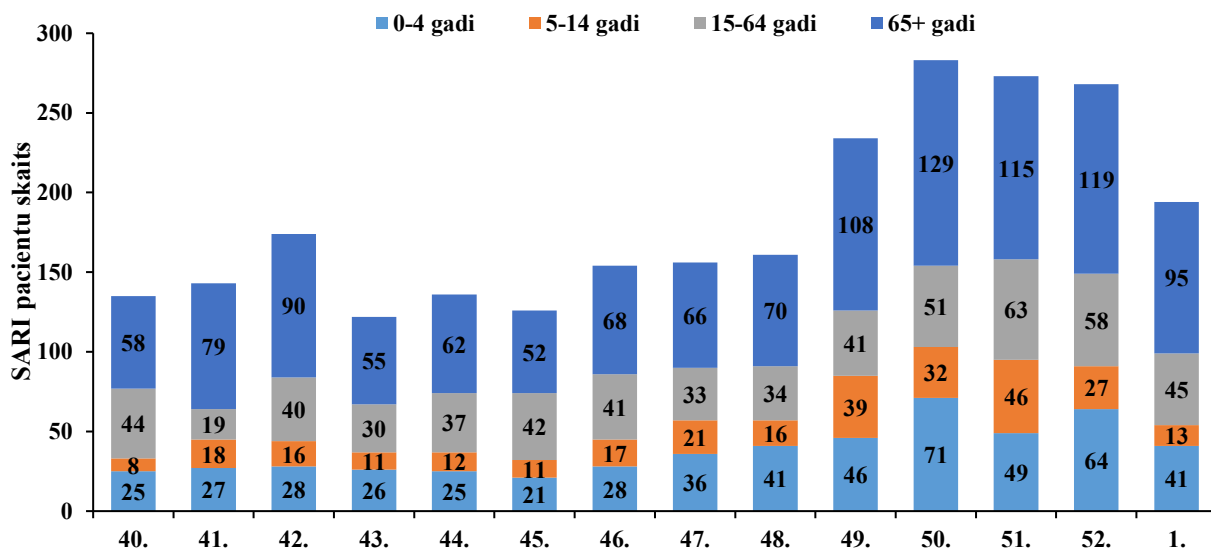
Stacionētie SARI pacienti 2025.–2026. gada sezonā

Par stacionētiem pacientiem SARI gadījumos un to testēšanu ziņo 10 stacionārās aprūpes iestādes, izmantojot Stacionāro ārstniecības iestāžu resursu informācijas sistēmu (SAIRIS). 2026. gada 1. nedēļā slimnīcās stacionēti 194 SARI pacienti, no tiem 8 (4,1%) tika ievietoti intensīvās terapijas nodaļās (ITN). SARI pacientu īpatsvars (7,0%) no kopējā uzņemto pacientu skaita nedaudz samazinājās, salīdzinot ar iepriekšējo nedēļu (9,1%).

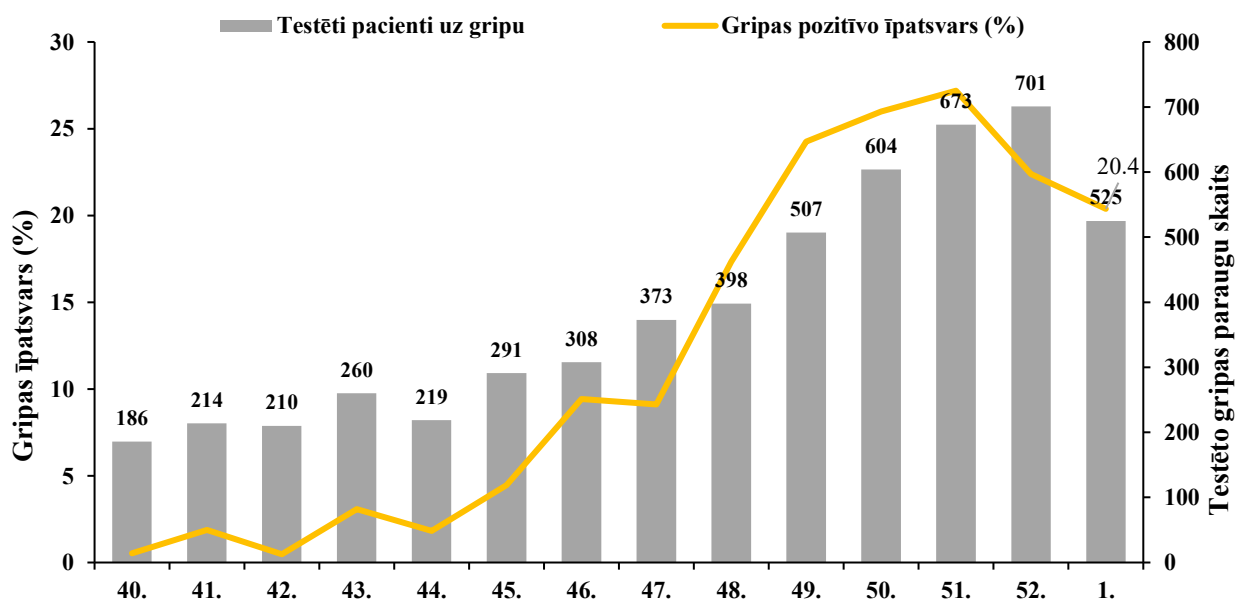
Stacionēti SARI pacienti pa vecuma grupām

2026. gada 1. nedēļā stacionēto SARI pacientu skaits samazinājās visās vecuma grupās. Stacionētie SARI pacienti vecumā no 65 gadiem veido gandrīz pusi (49,0%) no visiem stacionētajiem SARI pacientiem šajā nedēļā.

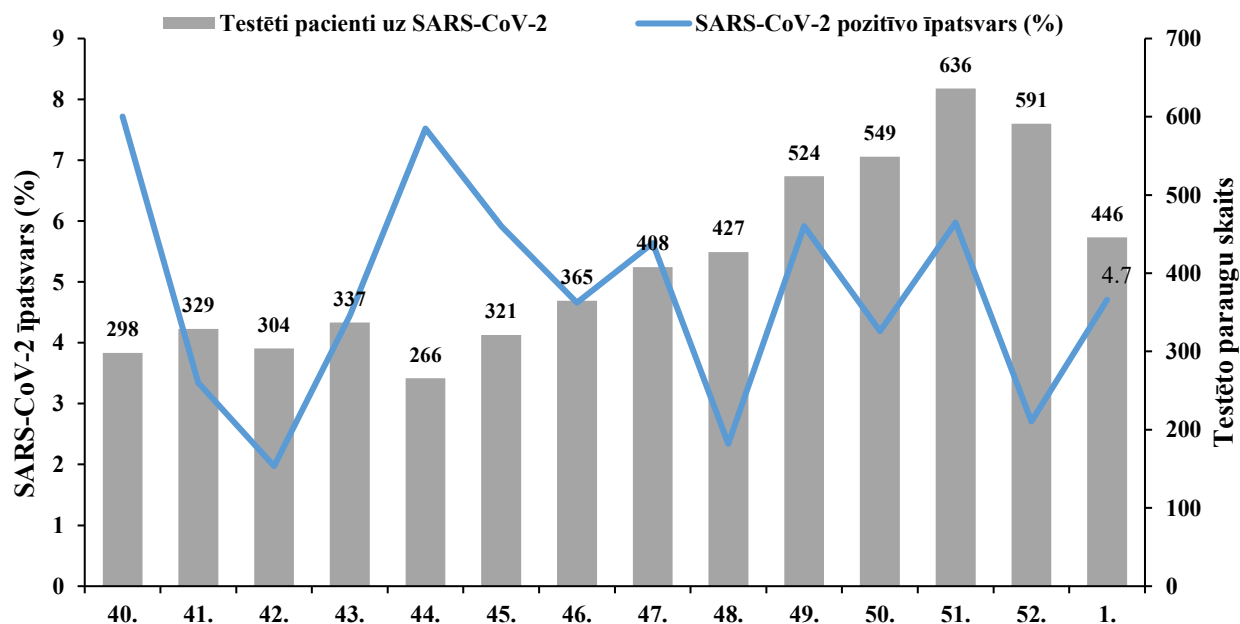
Stacionāros uzņemto pacientu testēšana uz gripu

2026. gada 1. nedēļā stacionārās veselības aprūpes iestādēs uz gripu testēti 525 pacienti, tostarp 107 (20,4%) gadījumos apstiprināta gripa. *A tipa* gripa apstiprināta 102 gadījumos un piecos gadījumos apstiprināta *B tipa* gripa. Iepriekšējā 52. nedēļā gripa apstiprināta 157 (22,4%) stacionāros testētajiem SARI pacientiem.

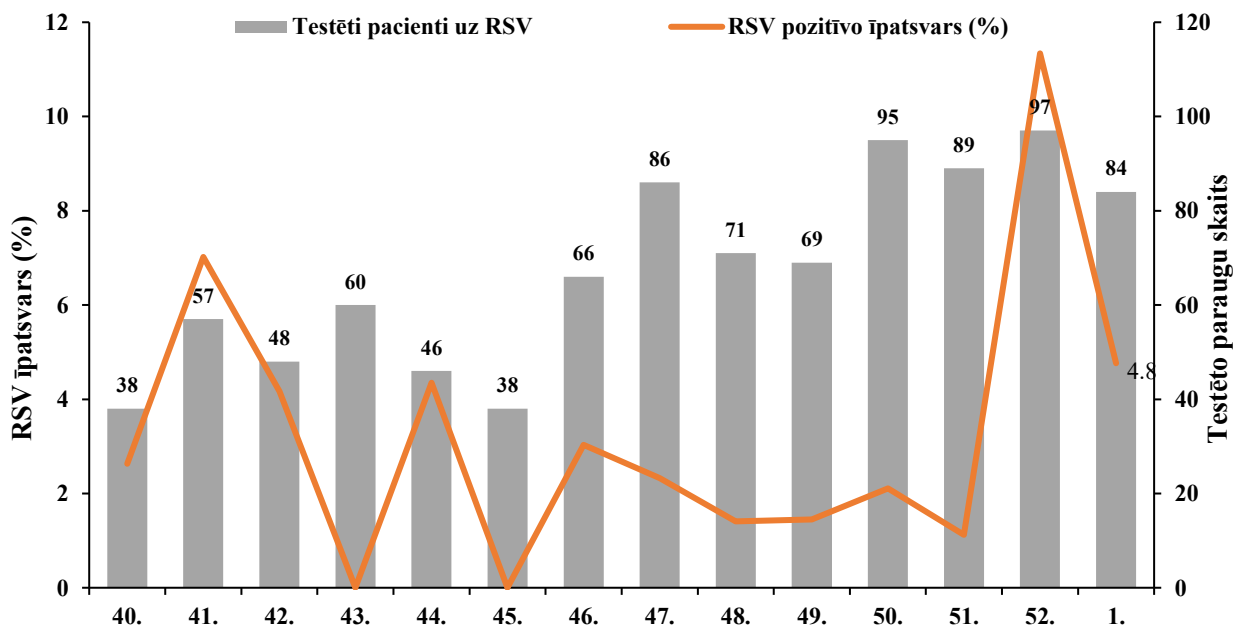
Stacionāros uzņemto pacientu testēšana uz Covid-19

Covid-19 infekcijas pozitīvo testu īpatsvars stacionāros 1. nedēļā palielinājās. Uz SARS-CoV-2 testēti 446 pacienti, no tiem 21 (4,7%) pacientam apstiprināta Covid-19 infekcija (52. nedēļā – 16 jeb 2,7%).

Stacionāros uzņemto pacientu testēšana uz RSV

Aizvadītajā nedēļā uz RSV tika izmeklēti 84 no stacionētajiem pacientiem, infekcija apstiprināta četriem pacientiem jeb 4,8% (52. nedēļā RSV apstiprināta 11 pacientiem – 11,3%).

VISPĀRĒJĀS UN PIRMSSKOLAS IZGLĪTĪBAS IESTĀŽU APMEKLĒTĪBA

Vispārējās izglītības iestādēs 2025. gada 52. nedēļā un 2026. gada 1. nedēļā bija ziemas brīvdienas.

[illegible]

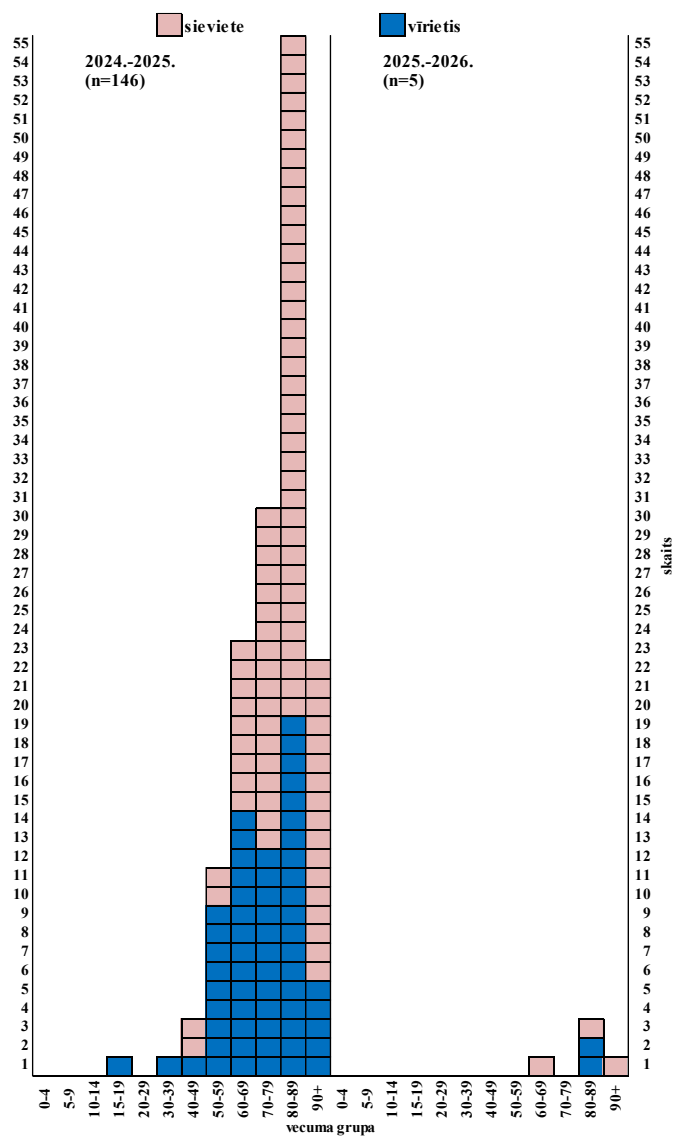
Pirmsskolas izglītības iestādēs 2025. gada 52. nedēļas un 2026. gada 1. nedēļas ceturtdienās bija svētku brīvdienas.

[illegible]

GRIPAS IZRAISĪTIE NĀVES GADĪJUMI

2026. gada 1. nedēļā paziņojumi par nāves gadījumu pacientam ar apstiprinātu gripu vai aizdomām par gripas infekciju nav saņemti. Kopš monitoringa sezonas sākuma saņemti pieci paziņojumi par nāves gadījumiem pacientiem ar apstiprinātu *A tipa* gripas infekciju. Visi pacienti bijuši vecumā virs 60 gadiem ar vairākām hroniskām blakus slimībām (sirds un asinsvadu slimības, elpošanas ceļu slimības, onkoloģiskas slimības, imūnsupresija, hroniskas aknu, nieru slimības un nervu sistēmas slimības). Četri no mirušajiem pacientiem šajā sezonā nav bijuši vakcinēti pret gripu.

Iepriekšējā 2024. – 2025. gada sezonā kopā reģistrēti 146 nāves gadījumi.

MIKROBIOLOĢIJAS DATI

Gripas A tipa un B tipa vīrusu un RSV noteikšana klīniskajos paraugos

2026. gada 1. nedēļā uz gripas vīrusiem un RSV izmeklēti 382 klīniskie paraugi. Laboratoriski apstiprināto gripas paraugu īpatsvars 1. nedēļā samazinājās līdz 15,4%. Apstiprināti 59 *A tipa* gripas vīrusi: 24 *A/H3*, divi *A/H1pdm* un 33 netipēti. Aizvadītajā nedēļā NMRL testētajos paraugos apstiprināti četri (1,0%) RSV.

Monitoringa nedēļa	Izmeklēto paraugu skaits	Gripas vīrusi			Respiratori sincitiālais vīruss (RSV)	
		t.sk. pozitīvi		Pozitīvo paraugu īpatsvars	t.sk. pozitīvi	Pozitīvo paraugu īpatsvars
		A gripa	B gripa			
40.	206	0	0	0,0%	0	0,0%
41.	250	0	0	0,0%	0	0,0%
42.	243	4	0	1,6%	0	0,0%
43.	240	1	0	0,4%	0	0,0%
44.	238	3	0	1,3%	0	0,0%
45.	240	4	0	1,7%	0	0,0%
46.	232	9	0	3,9%	1	0,4%
47.	303	18	0	5,9%	0	0,0%
48.	317	29	0	9,1%	0	0,0%
49.	332	60	0	18,1%	1	0,3%
50.	482	117	0	24,3%	0	0,0%
51.	456	78	0	17,1%	2	0,4%
52.	386	76	0	19,7%	2	0,5%
01.	382	59	0	15,4%	4	1,0%
Kopā	4 307	458	0	10,6%	10	0,2%

Gripas vīrusu tipēšana

Kopš sezonas sākuma NMRL apstiprināti 458 *A tipa* gripas vīrusi, no tiem 263 gadījumos noteikts apakštips, t.sk. 221 (84,0%) noteikts *A/H3* un 42 (16,0%) *A/H1pdm*.

B tipa gripas vīrusi kopš monitoringa sezonas sākuma NMRL netika apstiprināti.

Gripas vīrusi	Skaits	Īpatsvars
<i>A gripa (netipēts)</i>	195	42,6%
<i>A/H1pdm</i>	42	9,2%
<i>A/H3</i>	221	48,3%
Kopā	458	100,0%

Citu elpceļu infekciju vīrusu noteikšana

2026. gada 1. nedēļā NMRL apstiprināti 26 citi elpceļu vīrusi, to skaitā 15 rinovīrusi. Laboratoriski apstiprināti arī koronavīrusi, bokavīrusi, adenovīrusi, paragripa un cilvēka metapneimovīruss (hMPV).

Monitoringa nedēļa	Izmeklēto paraugu skaits	t.sk. pozitīvi							Pozitīvie paraugi kopā	
		Paragripa	Adenovīrusi	Bokavīrusi	hMPV	Enterovīrusi	Koronavīrusi	Rinovīrusi	Skaits	Īpatsvars
40.	115	3	0	0	0	0	1	23	27	23,5%
41.	144	2	1	1	0	0	0	35	39	27,1%
42.	155	9	0	0	0	0	1	28	38	24,5%
43.	134	2	2	0	0	0	1	16	21	15,7%
44.	146	4	3	1	0	0	0	27	35	24,0%
45.	145	3	3	1	0	0	2	27	36	24,8%
46.	143	4	2	0	0	0	1	16	23	16,1%
47.	176	8	0	0	0	0	0	19	27	15,3%
48.	166	3	2	0	0	0	1	26	32	19,3%
49.	150	3	2	2	0	0	1	18	26	17,3%

Monitoringa nedēļa	Izmeklēto paraugu skaits	t.sk. pozitīvi							Pozitīvie paraugi kopā	
		Paragripa	Adenovīrusi	Bokavīrusi	hMPV	Enterovīrusi	Koronavīrusi	Rinovīrusi	Skaits	Īpatsvars
50.	174	3	1	5	1	0	1	10	21	12,1%
51.	186	2	5	2	0	0	4	16	29	15,6%
52.	191	1	4	1	0	0	8	18	32	16,8%
01.	163	1	2	3	1	0	4	15	26	16,0%
Kopā	2 188	48	27	16	2	0	25	294	412	18,8%

Bakteriālo patogēnu noteikšana

Šajā sezonā izmeklēti 2 061 paraugi *Mycoplasma pneumoniae* baktēriju noteikšanai, pozitīvo paraugu īpatsvars veido vidēji 1,5%, kas ir ievērojami mazāk nekā iepriekšējā sezonā šajā laika periodā (2024. gada 40.–52. nedēļā *Mycoplasma pneumoniae* apstiprināta 446 no 2 509 testētajiem paraugiem jeb 17,8%).

Monitoringa nedēļa	<i>Mycoplasma pneumoniae</i>			<i>Chlamydia pneumoniae</i>		
	Izmeklēto paraugu skaits	t.sk. pozitīvi	Pozitīvo paraugu īpatsvars (%)	Izmeklēto paraugu skaits	t.sk. pozitīvi	Pozitīvo paraugu īpatsvars (%)
40.	113	2	1,8	23	0	0,0
41.	153	2	1,3	38	0	0,0
42.	146	4	2,7	31	0	0,0
43.	138	4	2,9	27	0	0,0
44.	146	3	2,1	30	0	0,0
45.	165	3	1,8	36	0	0,0
46.	148	1	0,7	26	0	0,0
47.	185	3	1,6	38	0	0,0
48.	164	1	0,6	44	1	2,3
49.	168	3	1,8	33	0	0,0
50.	162	1	0,6	29	0	0,0
51.	37	1	2,7	37	1	2,7
52.	184	1	0,5	20	1	5,0
01.	152	1	0,7	12	0	0,0
Kopā	2 061	30	1,5	424	3	0,7

COVID-19 INFEKCIJAS DATI

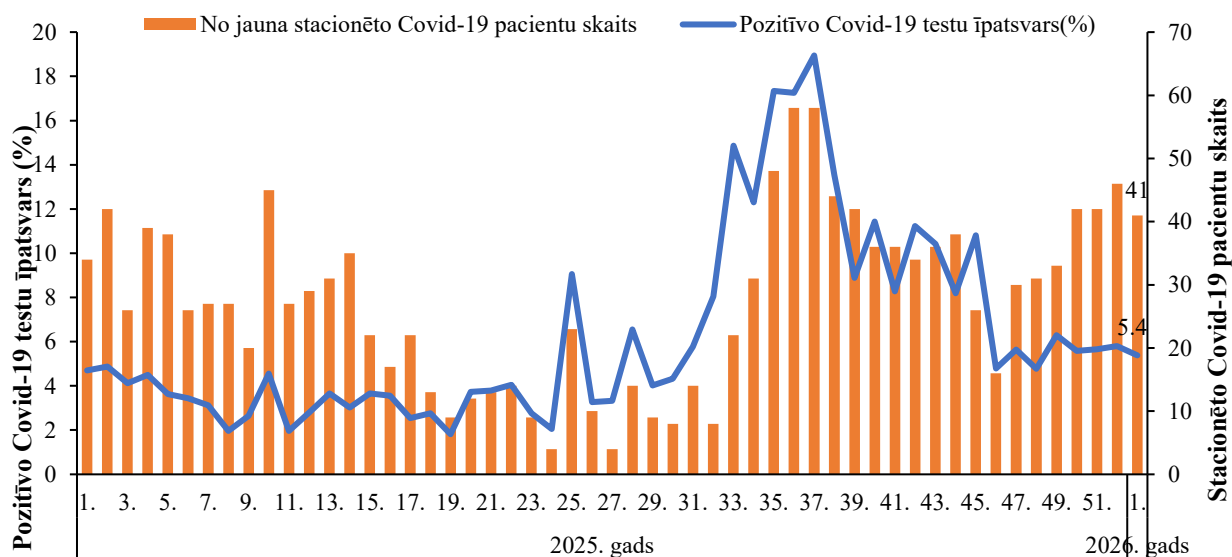
Latvijā datus par Covid-19 infekciju sniedz slimnīcas, laboratorijas un ģimenes ārstu prakses (Nacionālā veselības dienesta dati) un stacionārās ārstniecības iestādes, izmantojot Stacionāro ārstniecības iestāžu resursu informācijas sistēmu (SAIRIS).

Pozitīvo testu īpatsvars un stacionāro pacientu skaits Covid-19 infekcijas gadījumos

Vasaras beigās tāpat kā iepriekšējās sezonās Latvijā un citās PVO Eiropas reģiona valstīs tika novērots Covid-19 infekcijas saslimstības pacēlums. Latvijā augstākā saslimstība reģistrēta 37. nedēļā, kad laboratoriski apstiprināto testu īpatsvars sasniedza 18,9%, pēc tam saslimstība samazinājās.

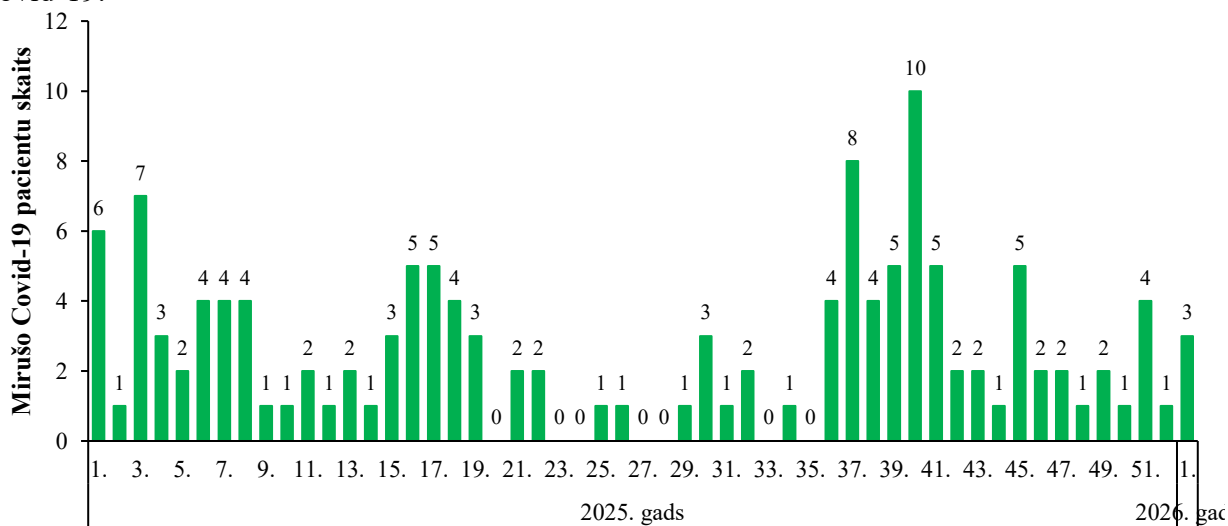
2026. gada 1. nedēļā veikti 706 testi Covid-19 apstiprināšanai, no tiem 38 (5,4%) bija pozitīvi uz SARS-CoV-2 (52. nedēļā izmeklēti 689, t.sk. pozitīvi 5,8%).

2026. gada 1. nedēļā slimnīcās uzņemts 41 Covid-19 infekcijas pacients (iepriekšējā nedēļā – 46 pacienti). Kopā aizvadītajā nedēļā stacionāros ārstējušies 67 pacienti ar apstiprinātu Covid-19 infekciju, t.sk. ar pamata diagnozi Covid-19 bija 27 (40,3%) pacienti.

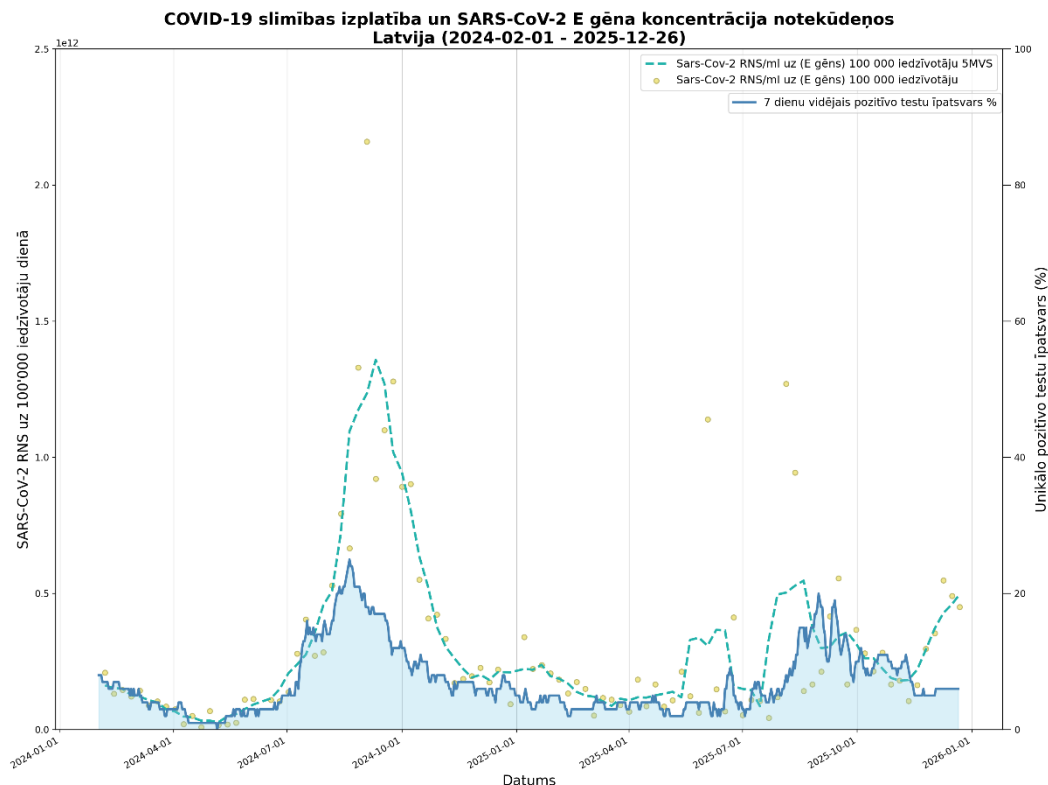
Mirušo Covid-19 pacientu skaits

2026. gada 1. nedēļā reģistrēti trīs nāves gadījumi pacientiem ar apstiprinātu Covid-19 infekciju. Pēc operatīvajiem datiem 2025. gadā kopā reģistrēti 132 nāves gadījumi pacientiem ar Covid-19.

Covid-19 notekūdeņu monitorings¹

Pārtikas drošības, dzīvnieku veselības un vides zinātniskā institūta BIOR monitoringa dati rāda, ka SARS-COV-2 vīrusa RNS koncentrācija notekūdeņos vidēji Latvijā pieaug.

PVO EIROPAS REĢIONA ELPCEĻU VĪRUSU UZRAUDZĪBA

European Respiratory Virus Surveillance Summary (ERVISS) 52. nedēļas ziņojums²

Kopsavilkums

- Paaugstināti gripas un/vai akūtas elpceļu infekcijas rādītāji novēroti 13 no 20 PVO Eiropas reģiona valstīm, kas ziņoja datus.
- Pēdējo divu nedēļu laikā gripas aktivitātes rādītāji turpina pieaugt visā Eiropas reģionā. Gripas pozitīvo testu īpatsvars uzraudzības iestādēs ir visaugstākais bērniem vecumā no 5 līdz 14 gadiem. Palielinās arī stacionēto gripas pacientu skaits un nāves gadījumu skaits. Lielākā daļa slimnīcās uzņemto pacientu ir vecumā no 65 gadiem. *A(H3)* tipa gripas vīruss joprojām ir dominējošais cirkulējošais vīruss.
- Pēdējās nedēļas laikā primārās aprūpes kontrolpunktos ziņotie gripas vīrusa noteikšanas gadījumi ar zināmu tipu (n=537) visi bija *A* tipa gripas vīrusi. No tipētajiem *A* gripas vīrusiem (n=363) lielākā daļa piederēja *A(H3)* apakštipam (85%).

¹ <https://bior.lv/lv/notekudenu-monitorings/sars-cov-2-virusa-rns-kopiju-izplatiba-latvija/2025-gada-zinojumi-par-rns-kopiju-izplatiba-latvija/>

² <https://erviss.org/>

- No 23 valstīm un reģioniem, kas ziņoja par gripas intensitāti: 16 ziņoja par vidēju vai augstāku intensitāti. No 23 valstīm un reģioniem, kas ziņoja par gripas ģeogrāfisko izplatību: 18 ziņoja par reģionālu vai plašu gripas izplatību.
- RSV gadījumu skaits un pozitīvo testu īpatsvars reģionālā līmenī turpina pieaugt, un visaugstākā saslimstība novērojama bērniem vecumā līdz 5 gadiem.
- SARS-CoV-2 aktivitātes rādītāji reģionā ir samazinājušies līdz pamata līmenim. Covid-19 mirstības rādītāji 41 valstī, kas ziņoja par datiem, joprojām bija zemi.
- Šīs nedēļas apkopotie EuroMOMO aprēķini par visu cēloņu mirstību iesaistītajās Eiropas valstīs uzrāda prognozējamo mirstības līmeni visās vecuma grupās. Datu analizē tika iekļauti dati no 27 Eiropas valstīm vai reģioniem.

Elpceļu vīrusu aktivitāte

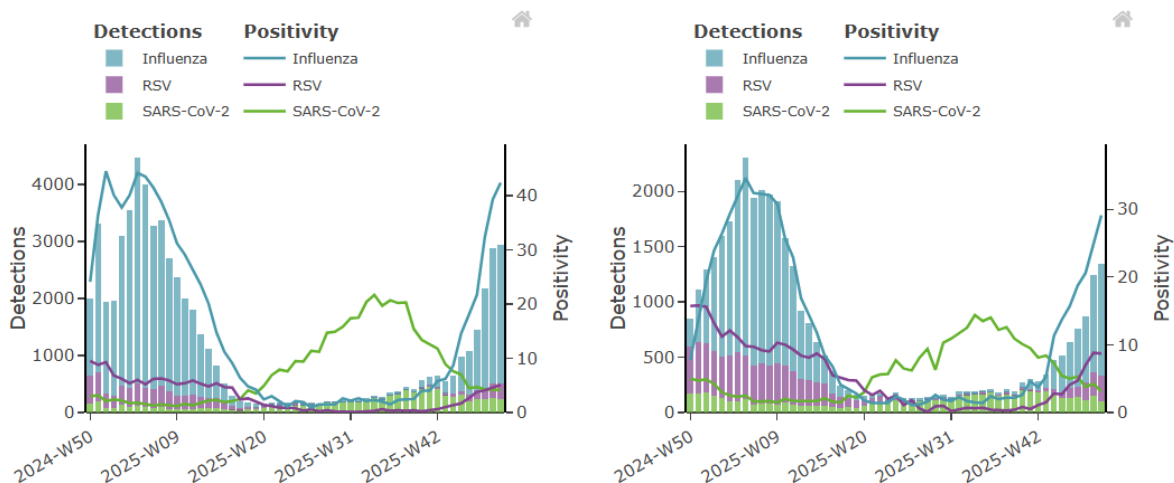
Gripas izplatības rādītāji ir paaugstināti 12 valstīs, un akūtu elpceļu infekciju rādītāji ir paaugstināti trijās valstīs (Albānijā, Melnkalnē un Spānijā).

Pozitīvo testu īpatsvars PVO Eiropas reģiona primārās veselības aprūpes kontroluzraudzības iestādēs:

- **gripas** izplatība saglabājās virs 10% epidēmijas sliekšņa, sasniedzot 35% (iepriekšējā nedēļā 40%). Mediānais īpatsvars rādītājs 16 valstīs un reģionos bija 38% (diapazons: 4%–64%), un 15 valstīs un reģioni ziņoja par vismaz 10%.
- **SARS-CoV-2** īpatsvars bija 3% (iepriekšējā nedēļā – 3%). Mediānais pozitīvo testu rādītājs 15 valstīs un reģionos bija 3% (diapazons: 0%–19%).
- **RSV** pozitīvo testu īpatsvars saglabājās iepriekšējās nedēļas līmenī – 4%. Mediānais rādītājs 16 valstīs un reģionos bija 3% (diapazons: 0%–15%).

Primary care sentinel testing

— Secondary care sentinel testing

Infekcijas smagums

Pozitīvo testu īpatsvars PVO Eiropas reģiona stacionārās veselības aprūpes kontroluzraudzības iestādēs SARI pacientiem:

- **Gripas** vīrusu īpatsvars bija 40% (iepriekšējā nedēļā 36%). Mediānais pozitīvo paraugu īpatsvars no astoņām valstīm, kas ziņoja datus, bija 36% (diapazons: 13%–62%). Starp SARI paraugiem šonedēļ tīklā tika ziņots par 394 gripas vīrusiem, visi *A* tipa gripas vīrusi. No 123 raksturotiem vīrusiem 80% bija *A(H3)* un 20% bija *A(H1)pdm09*.

- **SARS-CoV-2** bija 2% (iepriekšējā nedēļā – 1%); mediānais pozitīvo testu īpatsvars sešās valstīs, kas sniedza datus bija 1% (diapazons: 0%–6%).
- **RSV** pozitīvo īpatsvars bija 10% (iepriekšējā nedēļā 10%).; mediānais pozitīvo testu īpatsvars astoņās valstīs, kas sniedza datus bija 6% (diapazons: 0%–25%).
- No 11 valstīm vai reģioniem, kas ziņoja datus par slimnīcās uzņemtajiem gripas pacientiem vai intensīvās terapijas nodaļās uzņemtajiem pacientiem ārpus kontroluzraudzības sistēmas divas valstis ziņoja par hospitalizācijas gadījumu skaita samazināšanos (Īrija un Slovākija), viena valsts ziņoja par hospitalizācijas gadījumu skaita pieaugumu (Malta), divas valstis ziņoja par intensīvās terapijas nodaļās uzņemto pacientu skaita samazināšanos (Itālija un Zviedrija) un viena valsts ziņoja par intensīvās terapijas nodaļās uzņemto pacientu skaita pieaugumu (Lietuva).

Eiropas Slimību profilakses un kontroles centra riska novērtējums pieaugošai A(H3N2) apakšklades K cirkulācijai ES/EEZ valstīs³

Saistībā ar neparasti agru gripas izplatības sākumu un pieaugošu A(H3N2) apakšklades K cirkulāciju Eiropas Savienības un Eiropas Ekonomiskās zonas (turpmāk – ES/EEZ) valstīs Eiropas Slimību profilakses un kontroles centrs (turpmāk – ECDC) publicējis riska novērtējumu. Gripas izplatība šajā sezonā sākusies neparasti agri, dominējot A tipa gripas vīrusiem un A(H3N2) apakštipam.

Gandrīz puse no visām ES/EEZ valstu ziņotajām sekvencēm “GISAID” starptautiskajā vīrusu genoma datubāzē laika posmā no 2025. gada maija līdz novembrim atbilst A(H3N2) vīrusa K apakškladei. Filoģenētiskā, antigēniskā un seroloģiskā analīze liecina par būtisku K apakšklades atšķirību no Ziemeļu puslodes A(H3N2) vakcīnas celma.

Pēdējās sezonās A(H3N2) nav bijis dominējošais gripas vīrusa apakštips, kas varētu norādīt uz zemāku populācijas imunitāti, tomēr seroloģiskie dati pašlaik nav pieejami, lai to pilnībā novērtētu. Austrumāzijas valstīs, kurās šobrīd tiek ziņots par A(H3N2) epidēmijas mazināšanos, līdz šim nav novēroti neparasti smagi slimības gadījumi, un cirkulējošie K apakšklades celmi šajās valstīs neatšķiras no tiem, kas konstatēti ES/EEZ valstīs. Pat ja šajā ziemā dominēs vīruss ar vājāku atbilstību vakcīnai, vakcīna joprojām tiek uzskatīta par būtisku profilakses instrumentu, jo paredzams, ka tā nodrošinās zināmu aizsardzību pret smagu slimības gaitu.

Pamatojoties uz pašlaik pieejamo informāciju, ECDC vērtē gripas radīto risku kā vidēju vispārējai populācijai un augstu – personām ar paaugstinātu smagas slimības gaitas risku (seniori, personas ar hroniskām vielmaiņas, plaušu, sirds un asinsvadu, neiromuskulārām un citām slimībām, grūtnieces, imūnsupresētas personas, kā arī cilvēki, kas dzīvo slēgtās kopienās, piemēram, ilgstošās sociālās aprūpes iestādēs).

ECDC rekomendē:

- neatlikt sezonālo vakcināciju pret gripu riska grupas personām;
- savlaicīgu pretvīrusu līdzekļu lietošanu pacientiem ar gripas simptomiem, lai samazinātu komplikāciju un slimības progresēšanas risku pacientu grupās ar augstāku smagas slimības risku;
- pārskatīt un aktualizēt ārstniecības iestāžu rīcības plānus par darbu gripas epidēmijas laikā un gripas epidēmijas draudu gadījumā, lai mazinātu spiedienu uz veselības aprūpes sistēmu gripas sezonas laikā;

³ <https://www.ecdc.europa.eu/sites/default/files/documents/Threat%20Assessment%20Brief%20-%20Assessing%20the%20risk%20of%20increasing%20circulation%20of%20A%28H3N2%29%20subclade%20K.pdf>

- personālam un apmeklētājiem slimnīcās un ilgstošas sociālās aprūpes iestādēs lietot sejas maskas periodos, kad pastiprināti cirkulē elpceļu vīrusi.

***Pasaules Veselības organizācijas Globālā gripas uzraudzības tīkla
2025. gada 24. decembra 558. ziņojums⁴***

Gripa

Pamatojoties uz PVO paziņotajiem datiem par 50. nedēļu visā pasaulē gripas aktivitāte bija paaugstināta ar pozitīvo paraugu īpatsvaru ap 25%. Visās zonās galvenokārt dominēja *A tipa* gripas vīrusus.

Ziemeļu puslodē gripas pozitīvo paraugu īpatsvars bija paaugstināts (>10%) Ziemeļamerikas, Centrālamerikas, Karību jūras reģiona, tropiskās Dienvidamerikas, Ziemeļāfrikas, Rietumu un Centrālās Āfrikas, Eiropas un Centrālās, Dienvidaustrumāzijas un Rietumu Āzijas valstīs. Pozitīvo gripas paraugu īpatsvars pārsniedza 30% Centrālamerikas un Karību jūras reģiona, Ziemeļāfrikas un Rietumāfrikas, Ziemeļeiropas un Dienvidrietumu Eiropas un Āzijas valstīs. Aktivitātes pieaugums tika novērots Ziemeļamerikas, Centrālamerikas un Karību jūras reģiona, Ziemeļāfrikas, Eiropas un Rietumu, Dienvidu, Dienvidaustrumu un Austrumāzijas valstīs.

Dienvidu puslodē gripas aktivitāte kopumā saglabājās zema, lai gan paaugstināts pozitīvo paraugu īpatsvars (>10%) tika ziņots dažās valstīs tropiskajā un mērenajā Dienvidamerikā, Austrumāfrikā, Dienvidaustrumāzijā un Okeānijā; šis rādītājs pārsniedza 30% vienā valstī Okeānijā. Salīdzinot ar iepriekšējo nedēļu, aktivitātes pieaugums tika novērots atsevišķās valstīs tropiskajā Dienvidamerikā un Okeānijā.

Zonās ar paaugstinātu gripas īpatsvaru pārsvarā dominēja *A(H3N2)* gripas vīruss, izņemot tropisko Dienvidameriku un Ziemeļāfriku, kur gripas vīrusu apakštipu *A(H1N1)pdm09* un *A(H3N2)* izplatība bija līdzīgā proporcijā.

SARS-CoV-2

Globāli SARS-CoV-2 izplatība saglabājās stabilā un zemā līmenī, tomēr par paaugstinātu pozitīvo paraugu īpatsvaru (>10%) ziņoja dažas valstis Dienvidamerikas mērenajā joslā un Eiropā. Pozitīvo paraugu īpatsvars pārsniedza 30% vienā valstī Dienvidrietumeiropas reģionā. Neliels aktivitātes pieaugums tika ziņots vienā valstī Dienvidrietumeiropā.

Respiratori sincitiālais vīruss (RSV)

RSV aktivitāte kopumā bija stabila un zema, lai gan paaugstināts pozitīvo testu īpatsvars (>10%) tika ziņots dažās valstīs Centrālamerikā un Karību jūras reģionā, tropiskajā Dienvidamerikā, Ziemeļāfrikā un Rietumāfrikā, Dienvidrietumeiropā un Rietumāzijā. Salīdzinot ar iepriekšējo pārskata periodu, par RSV aktivitātes pieaugumu ziņoja visas valstis, izņemot Dienvidāziju, kur tika ziņots par aktivitātes samazināšanos. RSV un gripas vienlaicīgi paaugstināta aktivitāte novērota atsevišķās valstīs Dienvidamerikā un Rietumāfrikā.

***PVO Konsultatīvās sanāksmes 2025. gada 28. februāra ziņojums par gripas vakcīnas sastāvu
2025.–2026. gada sezonai Ziemeļu puslodē⁵***

2025. gada 28. februārī notikušajā PVO Konsultatīvā sanāksmē tika apstiprināts vakcīnu sastāvs 2025. – 2026. gada sezonai Ziemeļu puslodē.

PVO iesaka izmantot trīsvērtīgas vakcīnas 2025. – 2026. gada gripas sezonā:

⁴ <https://www.who.int/teams/global-influenza-programme/surveillance-and-monitoring/influenza-updates/current-influenza-update>

⁵ <https://www.who.int/publications/m/item/recommended-composition-of-influenza-virus-vaccines-for-use-in-the-2025-2026-nh-influenza-season>

Vakcīnās, kuru ražošanā tiek izmantotas olas, jābūt šādiem komponentiem:

- *A/Victoria/4897/2022 (H1N1)pdm09* – līdzīgs vīruss;
- *A/Croatia/10136RV/2023 (H3N2)* – līdzīgs vīruss;
- *B/Austria/1359417/2021 (B/Victoria līnija)* – līdzīgs vīruss

Vakcīnās, kas tiek ražotas, izmantojot šūnas, jeb rekombinantās vakcīnās, jāiekļauj:

- *A/Wisconsin/67/2022 (H1N1)pdm09* – līdzīgs vīruss;
- *A/District of Columbia/27/2023 (H3N2)* – līdzīgs vīruss;
- *B/Austria/1359417/2021 (B/Victoria līnija)* – līdzīgs vīruss

PVO iesaka, izmantojot četrvērtīgas vakcīnas (šūnas jeb rekombinantās vakcīnās vai vakcīnas, kuru ražošanā tiek izmantotas olas) 2025. – 2026. gada gripas sezonā, kā *B/Yamagata* līnija komponentu iekļaut:

- *B/Phuket/3073/2013 (B/Yamagata līnija)* – līdzīgs vīruss.

PAR GRIPAS UN CITU ELPCEĻU INFEKCIJU MONITORINGU

2025. – 2026. gada sezonā monitoringā ir iesaistītas 44 ĢĀP desmit administratīvajās teritorijās – Liepāja, Ventspils (Kurzeme), Daugavpils, Rēzekne (Latgale), Jūrmala (Pierīga), Valmieras novads, Gulbenes novads (Vidzeme), Jēkabpils novads, Jelgava (Zemgale) un Rīga.

Kopējais reģistrēto pacientu skaits atlasītajās ĢĀP – 70 973 jeb 3,8% no Latvijas iedzīvotāju populācijas un 7,0% no monitoringa populācijas. ĢĀP katru nedēļu sniedz datus par pacientu skaitu, kas vērsušies pēc medicīniskās palīdzības ārsta praksē gripas, citu AEI un pneimoniju gadījumos, norādot pacientu skaitu pa vecuma grupām: 0-4, 5-14, 15-64 un 65 gadi un vairāk. Pēc ĢĀP sniegtās informācijas tiek aprēķināta gripas izplatības intensitāte pa teritorijām un pa vecuma grupām.

Lai novērtētu sezonālās gripas epidēmijas smagumu, katru sezonu monitoringā tiek iesaistītas slimnīcas visās administratīvajās teritorijās. Šajā sezonā ir iesaistītas 10 slimnīcas astoņās pilsētās: SIA “Daugavpils reģionālā slimnīca”, SIA “Jelgavas pilsētas slimnīca”, SIA “Jēkabpils reģionālā slimnīca”, SIA “Liepājas reģionālā slimnīca”, SIA “Rēzeknes slimnīca”, SIA “Rīgas Austrumu klīniskā universitātes slimnīca”, SIA “Paula Stradiņa Klīniskā universitātes slimnīca”, VSIA “Bērnu klīniskā universitātes slimnīca”, SIA “Vidzemes slimnīca”, SIA “Ziemeļkurzemes reģionālā slimnīca”. Slimnīcas katru nedēļu, izmantojot Stacionāro ārstniecības iestāžu resursu informācijas sistēmu (SAIRIS), ziņo par kopējo stacionēto pacientu skaitu pa vecuma grupām, kopējo un intensīvās terapijas nodaļā (ITN) stacionēto pacientu skaitu ar smagu akūtu respiratoru infekciju (turpmāk – SARI) pa vecuma grupām, SARI mirušo skaitu pa vecuma grupām un SARI pacientu skaitu, kas testēti uz gripu, Covid-19 un respiratori sincitiālo vīrusu (RSV), t.sk. pozitīvos gadījumus pa vecuma grupām.

Monitoringā tiek iekļautas vispārējās izglītības un pirmsskolas izglītības iestādes visās 10 administratīvajās teritorijās, kas katru nedēļu informē par iestāžu apmeklētību ceturtdien. 2025.-2026. gada sezonā tiks iesaistītas 30 skolas, kurās mācās 19 902 skolēni un 32 pirmsskolas izglītības iestādes, kuras apmeklē 4 935 bērni.

Mikrobioloģijas dati par cirkulējošiem elpceļu vīrusiem un baktērijām tiek saņemti no NMRL. Pārskatā tiek iekļauta informācija par izmeklēto klīnisko paraugu skaitu, kas tiek izmeklēti NMRL ar polimerāzes ķēdes reakcijas (RL-PKĶR) un Multiplex metodi elpceļu vīrusu noteikšanai. NMRL paraugi tiek saņemti no Rīgas stacionārajām ārstniecības iestādēm, no reģionālajām slimnīcām, kā arī no citām, t.sk. ambulatorajām iestādēm.

Materiālu sagatavoja: SLIMĪBU PROFILAKSES UN KONTROLES CENTRA Infekcijas slimību uzraudzības un imunizācijas nodaļas vecākā epidemioloģe Karīna Venediktova.

2025. – 2026. gada sezonas AEI un gripas monitoringa 2026. gada 1. nedēļā datus sniedza:

- 42 ģimenes ārstu prakses (reģistrēto pacientu skaits 68 267 jeb 6,8% no iedzīvotāju skaita monitoringa iekļautajās pilsētās; 3,7% no Latvijas iedzīvotāju skaita);
 - 10 stacionārās ārstniecības iestādes;
 - 30 vispārējās izglītības iestādes un 32 pirmsskolas izglītības iestādes.
- Izmantoti SIA Rīgas Austrumu klīniskās universitātes slimnīcas (RAKUS) Nacionālās mikrobioloģijas references laboratorijas dati un Valsts zinātniskais institūts "BIOR", Latvijas Biomedicīnas pētījumu un studiju centra un Rīgas Tehniskās universitātes notekūdeņu monitoringa dati.

Pateicamies visiem monitoringa dalībniekiem par sniegto informāciju.

Datu pārpublicēšana un citēšana – atsauce uz Slimību profilakses un kontroles centra “Epidemioloģijas biļetenu” ir obligāta.